

ORDO L.

CALAMARIAE.

C A R E X.

LINN. *Syst. veg.* p. 703. *Gen. pl.* p. 482.

536.

Pharm. SARSAPARILLAE GERMANICAE Radix.

Carex arenaria; spica composita spiculis androgynis: inferioribus remotioribus foliolo longiori instructis, culmo triquetro LINN. *Spec. pl.* p. 1381. *Fl. Suec.* p. 325. excluso synonymo Scheuchzeri. *Carex maritima humilis radice repente* &c. MICHELI *N. gen. plant.* p. 67. tab. 33. fig. 4. Stirps perennis in arena mobili sterilissima, quam egregie firmat, crescens, et quidem in Suecia, Dania, Anglia, Belgio, Marchia Brandenburgica, Holfatia aliisque Germaniae regionibus.

Vbi ista deest, iubentur substitui

Carex disticha; spica composita subdisticha, spiculis ouatis subimbricatis androgynis, foliolo longiori instructis, culmo triquetro HUDS. *Fl. Angl.* p. 403. Icon: LEERS *Fl. Herborn.* tab. 14. fig.

fig. 2. sub falso Caricis arenariae L. nomine p. 195. cum qua et HALLERUS (*Hist. st. Helv. n. 1362.*) perperam eam confudit. Etenim Carex arenaria L. vera Gottingae non crescit, sed C. disticha HUDS. In pratis humidis frequens, nunquam in arena sicca, perennis.

Carex hirta; spicis remotis: masculis pluribus, foemineis subpedunculatis erectis, capsulis hirtis LINN. *Spec. pl. p. 1389.* Icon: *Fl. Dan. tab. 379.* LEERS *Fl. Herborn. tab. 16. fig. 3. p. 206.* Perennat in arenosis, item ad fossas, aggeres, fepes.

Quoniam radix Sarsaparillae officinarum tam ex variis speciebus Smilacis, quam ex Aralia nudicauli L. desumitur, et praeterea saepe vetustate vel alio vitio corrupta exstat, pretio etiam eminet: in Marchia Brandenburgica anno circiter quinquagesimo huius seculi Caricis arenariae radix, quae visa fuit illi analogae, substituta est (GLE-DITSCH *Verzeichniß d. gewönl. Arzneypflanzen p. 55*); dein pharmacopolia aliarum quarundam provinciarum Germaniae intrauit; item in exercitu Regis Borussiae loco exoticae istius radice recepta est (REUSS in *Nov. act. nat. curios. tom. 7. p. 10.*). Ne vero vel radice C. arenariae locis, ubi arena mo-

bilis deest, penuria fieret, binae postorius dictae Carices instar succedanei commendatae sunt (MERZ *Diss. de Caricibus quibusdam medicinalibus Sarsaparillae succedaneis*, Erlang. 1784. p. 9 sqq.), quarum similis virtus ex odoris, saporis, formae et analyseos chemicae conuenientia probabili argumento colligitur. In Franconia tamen vere Carex disticha HUDS. vices C. arenariae, dum haec deficit, optimo successu agit.

Multum ad commendationem Caricis arenariae in re medica contulit b. GLEDITSCH, qui variis scriptis suis (praeter librum cit. v. EJUSD. *Einleit. in d. Wissensch. d. rohen u. einf. Arzneym. tom. 2. sect. 2. p. 405 sqq.* item *Mem. de l'acad. R. des sc. de Berlin* 1768. p. 29 sq.) honorificam eius mentionem fecit. Subsistam iam vnice in huius Caricis commemoratione.

RADIX eius longa est, recta, vix ramosa, articulata, extrinsecus bruna, interne alba, crassitie pennae columbinae. Odor eius recentis non fortis, sed grata et subtili acrimonia nares vellicans, quem GLEDITSCHIUS comparat cum odore Pini (*Verzeichn. d. gewönl. Arzneug. l. c.*). Sapore instruitur farinaceo dulcescente, simul balsamico.

Quo

Quo profundius solo natali radix delitefcit, eo efficacior censenda (GLEDITSCH). Saporis odorisque eadem in C. disticha est ratio, vterque tantum paullo debilior. Radix vero C. hirtae inodora et insipida (MERZ *l. c.* p. 12.). Vnde equidem non adeo commode reliquis virtute aequiparari arbitror.

In analyfi chemica radicis Caricis arenariae defudarunt cll. HARTMANN (*Diff. de Carice arenaria officin. f. Sarsaparilla Germanica, Traiecti ad Viadrum, quam scriptionem non vidi*), GLEDITSCH (*Wissensch. d. Arzneyem. l. c.*), REUSS (*l. c.*) et MERZ (*l. c.*). Subsistam tamen potissimum in nouissima proxime dicti cl. viri.

Contusione et maceratione eius cum aqua frigida obtinetur amyli f. foeculae albicantis $\frac{1}{16}$. Materia saccharina, nisi omnino desit huic radici, aegre tamen separatur (MERZ § 3.4.6. *Exp. 3.*). Est qui aquam balsamici odoris et saporis non ingrati destillando eam cum aqua simplici eruit (HARTMANN *l. c.* apud GLEDITSCH), alius nihil odori vel sapidi in aqua sensit (MERZ § 5.). Vncia radicis vna extracti aquosi, dulcis, leuissime adstringentis, drachmam vnam semis et grana quindecim

cim erogat (REUSS *l. c. p. 9.*); alio experimento paulo minus elicatum, scilicet ex vnciis radicis quatuor, extracti huius drachmae sex cum dimidia (MERZ *l. c. p. 16.*). Extracti vero spirituosi primi drachma dimidia cum granis septendecim ex vncia radicis euocata (REUSS *l. c. p. 9.*); vel paulo minus, scilicet extracti huius drachmae duae et scrupulus vnus ex vnciis radicis quatuor (MERZ *l. c. p. 18.*). Extracta haecce dulcedinem cum miti adstrictionis sensu linguae imprimunt, spirituosum insuper amaritiam leuem, vtrumque autem odorem guaiacinum spirat. In comparatione cum reliquis binis Caricis speciebus, quoad extracta, non magna diuersitas (Vid. *tab. in MERZ Diff. cit. § 9.*). Non vrgeo multum Caricis arenariae conuenientiam cum Sarsaparillae radice, analyfi chemicae superstructam, in qua omnino disparitas (Conf. REUSS *l. c.*). Manifeste Sarsaparilla plus mucilaginis ac terrearum partium continet hisce Caricibus. Nec si hae ipsae natura proxime ad Guaiacum (GLEDITSCH, REUSS, MERZ.) accedere dicendae sint, cuius conuenientiae haecenus nullum aliud argumentum, quam a sapore (REUSS.) vel odore (MERZ) guaiacino extractorum petium deprehendo, apte fati Sarsaparillae aequiparari possunt.

Magis

Magis fauent virtutum cum Sarsaparilla con-
 spirationi indolis saponaceae radice Caricis are-
 nariae indicia, cuius scilicet decoctum pariter
 maculas pinguedinosas sub spuma multa eluit
 (MERZ § 10.). Reliqua nonnisi experimentis in
 aegro corpore repetitis certo euinci possunt, quo-
 rum per partes enucleata parciora hactenus extant
 quam in votis est. Laudatur nominatim C. are-
 nariae explorata vis in pituita asperam arteriam
 grauante, in affectionibus rheumaticis et arthriticis
 (MERZ *l.c.* § 15.), in purpura chronica (GLEDITSCH
Wiss. d. roh. Arzn. vol. 2. p. 409.), vt inde quidem
 inuoluendo, resoluendo, demulcendo non infimum
 locum tueri probabile. Accedit largior sudoris
 et lotii excretio, quae vsum comitari solet (GLE-
 DITSCH *l.c.*).

Commodissime in decocto ingeritur. Nec
 tamen extracta spernenda sunt.

CYPERVS.

C Y P E R V S.

LINN. *Syst. veg.* p. 82. *Gen. pl.* p. 29.

537.

Pharm. CYPERI LONGI *Radix.*

Cyperus longus; culmo triquetro folioso, umbella foliosa supradecomposita, pedunculis nudis, spicis alternis LINN. *Spec. pl.* p. 67. *Cyperus odoratus* radice longa *f. Cyperus officinarum* c. B. Icon: REGNAULT *Botan.* Le Sonchet. Stirps perennis, crescens in locis paludosis Angliae, Scotiae (Conf. HUDSON. *Fl. Angl.* p. 17.), item Galliae, Italiae, ex quibus duabus regionibus radices pro pharmacopoliis vulgo petuntur.

RADIX sicca est ramosa, geniculata, teres, calamum anserinum crassa, annulis inaequalis distantiae transuersim cincta, tenax cortice profunde bruno, fragili, parenchymate ligneo in fila discernendo ex flauo rufo. Odor subfragrans non ingratus, sapor amaricans et subadstringens, aromaticus, calore modico os imbuens. Destillationis ope odoraes partes aqua excipiuntur, nihil vero olei aetherei, nisi radicis magna copia adhibeatur, elicitor. Infusa tam aquosum quam spirituosum
imprae-

impraegnantur dotibus iam dictis, prout et extracta inde parata eo modo discrimine, quod spirituosum alteri antistat amaritiae et caloris sensu. Proportionem utriusque non attinet de radice iam exoleti vsus indicare.

Virtute cum subsequente Cypero in plerisque conuenit.

538.

Pharm. CYPERI ROTVNDI Radix.

Cyperus rotundus; culmo triquetro subnudo, umbella decomposita: spicis alternis linearibus
 LINN. *Spec. pl.* p. 67. *Fl. zeyl.* p. 15. *Cyperus*
 Hodveg ALPIN. *pl. Aegypti* p. 112 et 113. Perennis, in aquosis Nili, Indiae, Japoniae.

ΚΥΠΕΡΟΣ DIOSCORIDIS (*M. m. lib. 1. cap. 4.*),
 vt vulgo putatur.

RADICIS nomine seruantur tubera ouata, olivae circiter magnitudinis, annulis cincta vndique parallelis, transuersalibus, cortice pallidius bruno, tenui, parenchymate albido, friabili. Adhaeret subinde extremis tuberum fibra calami frumenti crassitie, iners, qua tubera olim iuncta fuerant. Odor subfragrans, sapor amarior et calidior, quam
 in

in praecedente et sub prima gustatione camphoraceus. Non igitur dubito, quin efficacior haec radix sit praecedente.

Extracti aquosi maius pondus huic radici inest, quam isti, ceterum nec hoc nec spirituosum differt ad iudicium sensuum multo ab extractis Cyperi longi (Conf. CARTHEUS. *M. m. vol. 2. p. 68.*).

Vsitatior Cyperus rotundus olim in praxi medica fuit longo. Pauca valde a DIOSCORIDE et ALPINO de virtutibus C. rotundi in medium prolata scrutinio castae scientiae medicae minus respondent, vixque aliud docent, quam quod in Graecia et Aegypto magna in existimatione fuerit. Rectius tribuuntur vtrique Cypero virtutes, quas amara cum aromate iuncta praestare solent, vt tamen agnoscas neutram vim esse tantam, quin superentur a multis aliis. Stomachicis iure annumerantur. Corroborandi Cyperi longi efficacia videtur adstrictionis vi augeri.

Nomino modo adhuc duo composita, quorum inter multam aliam farraginem radix C. rotundi continetur. Sunt haec

EMPLASTRUM DE BACCIS LAURI *Ph. W. p. 60.*

SPECIES CEPHALICAE PRO CUCUPHIS *l. c. p. 182.*